

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

จัดทำโดย : งานตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว โทร ๐-๕๓-๑๘๔๑๐๑
ที่ - วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ เพื่อรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เพื่อส่งเสริมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน นั้น

เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงานป.ป.ช.) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาววรรณ เกตุแก้ว)
นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

(นายดิเรก วาสนา)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

(นายสุทธรณ กิจพิทักษ์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว
อำเภอแม่ล้าว จังหวัดเชียงราย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

จัดทำโดย : งานตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว
๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นภาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน คือ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต(ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว
๑๙ กันยายน ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๕

ส่วนที่ ๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ดังนี้ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกระดับองค์กร ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยง มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพด้วย

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำางานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกรั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากซ่อง霍ว์ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำการตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ดังนี้

๕.๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

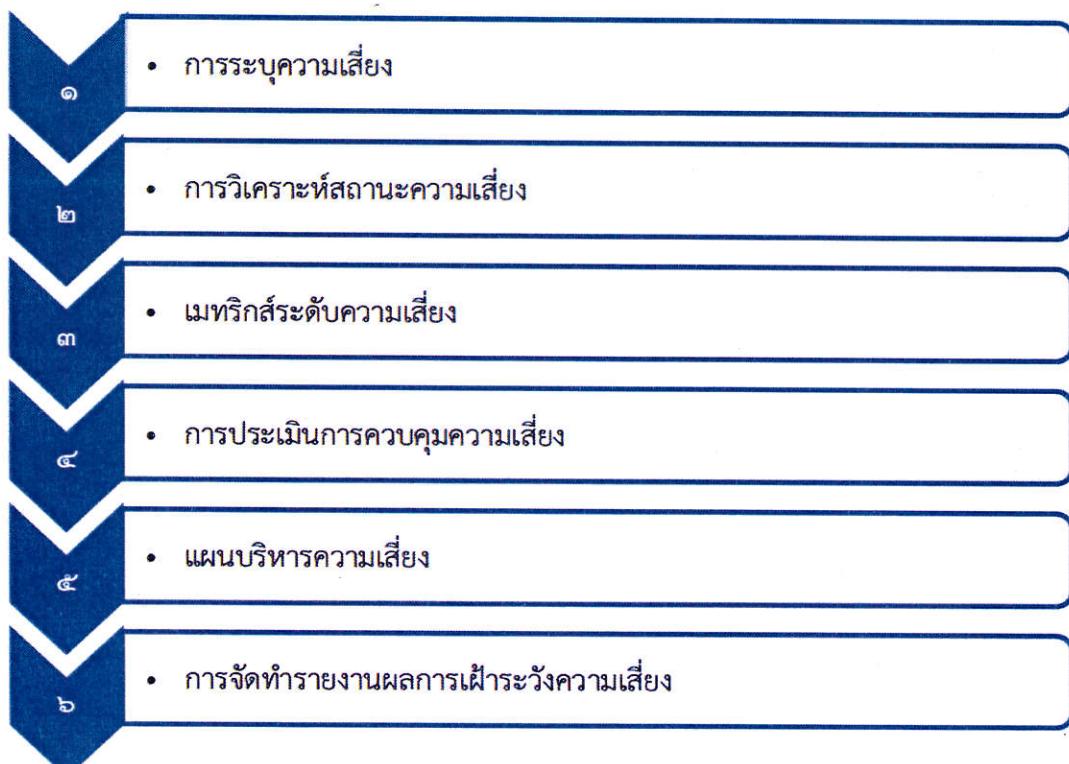
๕.๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ การบริหารงานบุคคล

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

นาข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วย ขั้นตอนย่อย ในกระบวนการระบุความเสี่ยง ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาส เสี่ยงต่อ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่า หน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดังกล่าวลงใน ประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว :** ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง :** ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความร่วมมือระหว่าง ในการห่วงโซ่อุปทาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม :** ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง :** ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๕ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูงมาก

ระดับ ๔ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตน้อยมาก

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๕ หมายถึง เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ภู碌 โภช ชื่มูลความผิดเข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความ เสียหายที่เกิดขึ้น

ระดับ ๔ หมายถึง ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคม ออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ หรือร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการอภิข่าว

ระดับ ๓ หมายถึง มีการร้องเรียนหน่วยงานอื่น เช่น ปปช. ปปท. สตง. เข้าตรวจสอบฯ ข้อเท็จจริง หรือมีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อหน่วยงาน/การปฏิบัติงาน

ระดับ ๒ หมายถึง ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้ง เบ้าแส เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูลองค์กรบริหารส่วนตำบล

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่องค์กรน้อยมาก สามารถยอมรับได้

ขั้นตอนที่ ๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับความเสี่ยง ซึ่งแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลลัพธ์ของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

“L” (Low)	ในช่องແນບ	“ສືເຊີຍວ່າ”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “ຕໍ່າ”
“M” (Medium)	ในช่องແນບ	“ສືເຫຼືອງ”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “ປານກລາງ”
“H” (High)	ในช่องແນບ	“ສືສຳມ”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “ສູງ”
“E” (Extreme)	ในช่องແນບ	“ສືແດງ”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “ສູງมาก”

ขั้นตอนที่ ๕. แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยง ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เ雷ย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ตໍ່າ หรือ ค่อนข้างตໍ່า ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตະแกรงดັກ เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกัน หรือแกໍไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สິ ໄຕແກ່ ສືເຊີຍ ສືເຫຼືອງ ສືແດງ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

**ขั้นตอนที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (Know factor และ Unknow factor)**

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น (know factor)	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Unknow factor)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘		
๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ		✓
๒. เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต		✓
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนด		✓
๔. การเรียกรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ		✓
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		✓
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ ในบางขั้นตอนมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับทรัพย์สิน เพื่อให้กระบวนการตรวจสอบเร็วขึ้น		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม公正แต่พากเพ่อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓

Know Factor = ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknow Factor = ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคตปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการ อนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	✓			
๒. เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขอ อนุญาต เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/ อนุญาต	✓			
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการ นานกว่าที่กำหนด	✓			
๔. การเรียกรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวย ความสะดวกในการให้บริการ	✓			
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แตกราชบังคับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	✓			
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		✓		
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการ ปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการ ปฏิบัติหน้าที่		✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
การบริหารการเงินบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหา พัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ ในบาง ขั้นตอนมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียก ทรัพย์สินเพื่อให้กระบวนการตรวจสอบเร็วขึ้น	✓			
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ พิจารณา เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวก พ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนเริงของผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	๑	๑	๑
๒. เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต	๑	๑	๑
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนด	๑	๑	๑
๔. การเรียกรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ	๑	๑	๑
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แต่ละคนมีภารกิจงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อ ระบุเป็นที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีรับรู้เบิกบกหมายรองรับ	๒	๒	๒
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	๒	๒	๒
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ ในบางขั้นตอนมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรัพย์สินเพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น	๑	๑	๑
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล			
การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	๒	๒	๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	✓			
๒. เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต	✓			
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนด	✓			
๔. การเรียกรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ	✓			
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แต่กลับมาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบที่เกี่ยวข้อง	✓			
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		✓		
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ ในบางขั้นตอนมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับทรัพย์สินเพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น	✓			
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
การบรรจุแต่งตั้งโดยยักย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวงพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓		

ขั้นตอนที่ ๕. แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		
๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของ การอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	ต่ำ	การจัดทำโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึકป้องกันการทุจริตครรับชั่น
๒. เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐเรียกรับผลประโยชน์ จากผู้ขออนุญาต เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการ พิจารณาอนุมัติ/อนุญาต	ต่ำ	มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงานทางเว็บไซต์หลัก
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลา ให้บริการนานกว่าที่กำหนด	ต่ำ	การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ เพื่อยืนยันให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๔. การเรียกรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ	ต่ำ	มาตรการไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิด จากการ ปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัด ต่อระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ต่ำ	มาตรการแสดงเจตนาณในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ ในบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติ การป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความ โปร่งใส
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของ ผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ	ปานกลาง	๑. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลวัดจันทร์ ๒. ส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหารและสมาชิกสภา ท้องถิ่น เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการ ปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อการปฏิบัติหน้าที่	ปานกลาง	มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิด ประโยชน์กิจกรรม ในการเบิกจ่าย ไม่ได้ส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับทรัพย์สินเพื่อให้ กระบวนการรวดเร็วขึ้น	ต่ำ	๑. มาตรการควบคุมการเบิกจ่ายตามข้อบัญญัติรายจ่าย ประจำปี ๒. มาตรการป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ หรือไม่มีประสิทธิภาพ ๓. มาตรการแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของ หน่วยงาน
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็น ธรรม เอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	๑. กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒. มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำการกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการนโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงทางทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการนโยบาย โครงการ กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

สีแดง เกินการยอมรับ

สีเหลือง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้

สีเขียว ยังไม่ได้เกิดแต่เฝ้าระวังต่อเนื่อง

มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	เขียว	เหลือง	แดง
การจัดทำโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึก ป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน	✓		
มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงานทางเว็บไซต์หลัก	✓		
การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อยืดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	✓		
มาตรการไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิด จากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)	✓		
มาตรการแสดงเจตนาตนในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส	✓		
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรบริหารส่วน ตำบลลวดจันทร์	✓		
๒. ส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน			
มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	✓		
๑. มาตรการควบคุมการเบิกจ่ายตามข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปี	✓		
๒. มาตรการป้องกันการใช้จ่ายบประมาณที่ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ หรือไม่มีประสิทธิภาพ			
๓. มาตรการแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของหน่วยงาน			
๑. กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการเลื่อนขั้นเงินเดือน	✓		
๒. มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล			

